II.

(Nezakonodavni akti)

UREDBE

UREDBA KOMISIJE (EU) 2021/1199

od 20. srpnja 2021.

o izmjeni Priloga XVII. Uredbi (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu policikličkih aromatskih ugljikovodika (PAH) u granulama ili malču koji se upotrebljavaju kao materijal za ispunu terena s umjetnom travom ili u rasutom stanju na igralištima ili za sportske namjene

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2006. o registraciji, evaluaciji, autorizaciji i ograničavanju kemikalija (REACH) i osnivanju Europske agencije za kemikalije te o izmjeni Direktive 1999/45/EZ i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 793/93 i Uredbe Komisije (EZ) br. 1488/94 kao i Direktive Vijeća 76/769/EEZ i direktiva Komisije 91/155/EEZ, 93/67/EEZ, 93/105/EZ i 2000/21/EZ ([1]), a posebno njezin članak 68. stavak 1.,

budući da:

(1) Unos 50. Priloga XVII. Uredbi (EZ) br. 1907/2006 sadržava ograničenja u pogledu osam policikličkih aromatskih ugljikovodika (PAH) ([2]).

(2) Gumene granule upotrebljavaju se kao materijal za ispunu terena s umjetnom travom. Gumene granule i malč upotrebljavaju se i u rasutom stanju na igralištima ili za sportske namjene, kao što su tereni za golf, atletski stadioni, hipodromi, prirodne staze ili streljane. Te granule i malč prvenstveno se dobivaju od pneumatika na kraju vijeka trajanja (ELT). Jedan od glavnih razloga za zabrinutost u pogledu uporabe granula i malča dobivenih od ELT-a jest prisutnost osam policikličkih aromatskih ugljikovodika u gumenoj matrici. Granule i malč su smjese u smislu članka 3. stavka 2. Uredbe (EZ) br. 1907/2006 te stoga nisu obuhvaćeni postojećim unosom 50. Priloga XVII. toj uredbi. Međutim, osam policikličkih aromatskih ugljikovodika navedeno je u Prilogu VI. Uredbi (EZ) br. 1272/2008 Europskog parlamenta i Vijeća ([3]) kao karcinogena tvar kategorije 1.B. Stoga se unosom 28. Priloga XVII. Uredbi (EZ) br. 1907/2006 ograničava opskrba šire javnosti granulama i malčem ako te smjese sadržavaju policikličke aromatske ugljikovodike u koncentracijama jednakima ili većima od 100 mg/kg za BaP ili DBAhA, ili 1 000 mg/kg za drugih šest policikličkih aromatskih ugljikovodika.

(3) Da bi se okarakterizirali rizici granula ili malča koji sadržavaju osam policikličkih aromatskih ugljikovodika, granične vrijednosti koncentracije pojedinačnih policikličkih aromatskih ugljikovodika iz unosa 28. Priloga XVII. Uredbi (EZ) br. 1907/2006 ne mogu se jednostavno zbrojiti. Primjenom načela aditivnosti u skladu sa Smjernicama za primjenu Uredbe (EZ) br. 1272/2008 ([4]) i uzimajući u obzir relativni doprinos različitih policikličkih aromatskih ugljikovodika sadržaju policikličkih aromatskih ugljikovodika u gumenim granulama i malču može se izračunati maksimalna

([1]) SL L 396, 30.12.2006., str. 1.

([2]) Benzo[*a*]piren (BaP), benzo[*e*]piren (BeP), benzo[*a*]antracen (BaA), krizen (CHR), benzo[*b*]fluoroanten (BbFA), benzo[*j*]fluoroanten (BjFA), benzo[*k*]fluoroanten [BkFA), dibenzo[*a*,*h*]antracen (DBAhA).

([3]) Uredba (EZ) br. 1272/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o razvrstavanju, označivanju i pakiranju tvari i smjesa, o izmjeni i stavljanju izvan snage Direktive 67/548/EEZ i Direktive 1999/45/EZ i o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1907/2006 (SL L 353, 31.12.2008., str. 1.).

([4]) https://www.echa.europa.eu/documents/10162/23036412/clp_en.pdf

granična vrijednost koncentracije za zbroj osam navedenih policikličkih aromatskih ugljikovodika te iznosi približno 387 mg/kg ([5]). Institut RIVM (Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu) ([6]) i Europska agencija za kemikalije (dalje u tekstu „Agencija") ([7]) zaključili su 2017. da je ta izračunana granična vrijednost koncentracije za smjese osam policikličkih aromatskih ugljikovodika previsoka da bi se zajamčila sigurna opskrba i uporaba tih granula u terenima s umjetnom travom. Agencija je u svojoj evaluaciji preporučila da se ograničenjem u skladu s Uredbom (EZ) br. 1907/2006 smanji granična vrijednost koncentracije osam policikličkih aromatskih ugljikovodika u granulama koje se upotrebljavaju u terenima s umjetnom travom jer se trenutačne granične vrijednosti koncentracije smatraju previsokima da bi se osigurala odgovarajuća zaštita zdravlja ljudi.

(4) Na temelju tih zaključaka i evaluacija Nizozemska (dalje u tekstu „podnositeljica dosjea") je 17. rujna 2018. Agenciji dostavila dosje iz Priloga XV. ([8]), predloživši ograničenje za osam policikličkih aromatskih ugljikovodika u granulama koje se upotrebljavaju kao materijal za ispunu terena s umjetnom travom te granulama ili malču koji se u rasutom stanju upotrebljavaju na igralištima ili za sportske namjene.

(5) Krajnja točka opasnosti za zdravlje ljudi koja, kad je riječ o tih osam policikličkih aromatskih ugljikovodika, najviše zabrinjava jest karcinogenost i potencijal izazivanja genotoksičnih učinaka. Za karcinogene tvari bez praga ne može se odrediti doza bez teoretskog rizika od raka. Stoga bi koncentracije osam policikličkih aromatskih ugljikovodika u granulama koje se upotrebljavaju kao materijal za ispunu terena s umjetnom travom te u granulama ili malču koji se u rasutom stanju upotrebljavaju na igralištima ili za sportske namjene trebale biti što niže.

(6) Podnositeljica dosjea uzela je u obzir različite scenarije, povezane s uporabom granula u terenima s umjetnom travom, a u vezi s izloženosti radnika koji postavljaju i održavaju terene i pojedinaca koji se na njima bave sportom (profesionalni i amaterski igrači i vratari), te različite scenarije povezane s granulama ili malčem koji se u rasutom stanju upotrebljavaju na igralištima i za sportske namjene, kojima mogu biti izloženi ljudi, a posebno djeca. Na temelju rezultata uzorkovanja RIVM-a, prekomjerni rizici od raka procijenjeni su na temelju ukupne koncentracije zbroja osam policikličkih aromatskih ugljikovodika koji se trenutačno mogu pronaći u ispunu od ELT-a. Raspon koncentracije utvrđen za te smjese bio je od 6,7 mg/kg do 21 mg/kg.

(7) Podnositeljica dosjea pokazala je da postoji prekomjeran rizik od raka za radnike i širu javnost izložene gumenim granulama koje imaju izračunanu graničnu vrijednost koncentracije smjese od 387 mg/kg za zbroj osam policikličkih aromatskih ugljikovodika, dok je pri puno nižim razinama koncentracije procijenjeno da je vjerojatnost da bi izloženost pojedinca navedenim policikličkim aromatskim ugljikovodicima mogla dovesti do raka znatno manja. Podnositeljica dosjea zaključila je da su za znatan dio proizvođača koncentracije od 15 do 21 mg/kg za zbroj osam policikličkih aromatskih ugljikovodika u materijalu za ispunu od ELT-a tehnički i ekonomski izvedive te je predložila primjenu granične vrijednosti koncentracije od 17 mg/kg. Podnositeljica dosjea procijenila je da bi 95 % materijala za ispunu koja se dobiva od ELT-a bilo u skladu s tom graničnom vrijednosti koncentracije.

(8) Da bi se osigurala sigurna uporaba granula ili malča i izbjegla zamjena alternativama koje bi mogle uzrokovati jednaku ili čak veću zabrinutost za zdravlje ljudi nego reciklirana guma, podnositeljica zahtjeva predložila je da bi ograničenjem trebalo obuhvatiti smjese od reciklirane gume i drugih materijala, neovisno o tome je li riječ o neobrađenim ili recikliranim, umjetnim ili prirodnim materijalima.

(9) S obzirom na to da je granična vrijednost od 17 mg/kg koju je predložila podnositeljica dosjea znatno niža od graničnih vrijednosti od 100 do 1 000 mg/kg koje se trenutačno primjenjuju na granule, ograničenje bi značilo da bi neki proizvođači granula dobivenih od ELT-a morali povećati stopu ispitivanja usklađenosti i prijeći na čišće proizvodne sirovine ili prekinuti proizvodnju materijala za ispunu. Zbog ograničenja bi 5 % trenutačno proizvedenih granula bilo nesukladno ako bi primjena ograničenja odmah počela proizvoditi učinke. Stoga je podnositeljica dosjea predložila prijelazno razdoblje od dvanaest mjeseci kako bi se omogućilo ograničeno, ali razumno, razdoblje tijekom kojeg bi daljnji korisnici (proizvođači umjetnih travnjaka, distributeri i poduzeća za postavljanje umjetnih travnjaka) mogli nastaviti upotrebljavati granule koje su im već isporučene a nisu u skladu s predloženom graničnom vrijednosti od 17 mg/kg.

([5]) Tu se vrijednost ne bi trebalo smatrati apsolutnom vrijednosti jer se može promijeniti ovisno o koncentracijama i relativnom doprinosu pojedinačnih policikličkih aromatskih ugljikovodika ispunu od ELT-a.

([6]) https://www.rivm.nl/bibliotheek/rapporten/2017-0017.pdf

([7]) https://echa.europa.eu/documents/10162/13563/annex-xv_report_rubber_granules_en.pdf/dbcb4ee6-1c65-af35-7a18-f6ac1ac29fe4

([8]) https://www.echa.europa.eu/documents/10162/9777e99a-56fb-92da-7f0e-56fcf848cf18

(10) Agencijin Odbor za procjenu rizika (RAC) 7. lipnja 2019. donio je mišljenje ([9]) u kojem je zaključio da sadržaj policikličkih aromatskih ugljikovodika u gumenim granulama koji odgovara izračunanoj graničnoj vrijednosti za smjese u skladu s unosom 28. Priloga XVII. Uredbi (EZ) br. 1907/2006 nije prihvatljiv i da takve razine za tvari bez praga ne bi trebale biti dopuštene te da se njima ne osigurava odgovarajuća razina zaštite radnika i šire javnosti. RAC se složio da bi udio policikličkih aromatskih ugljikovodika trebalo smanjiti te je predložio graničnu vrijednost koncentracije od 20 mg/kg za zbroj osam policikličkih aromatskih ugljikovodika u gumenim granulama. RAC je ponovio da se predložena granična vrijednost od 20 mg/kg ne temelji na procijenjenom riziku, nego da je riječ o mjeri čiji je jedini cilj izbjegavanje vrlo visokih koncentracija policikličkih aromatskih ugljikovodika. RAC je nadalje naveo da u pogledu smanjenja rizika nema znatne razlike odabere li se 17 mg/kg ili 20 mg/kg, pri čemu prepoznaje da, osim kod pušača, najveći izvor izloženosti šire javnosti nisu granule i malč, nego hrana i udahnuti zrak.

(11) RAC se složio s podnositeljicom dosjea da s obzirom na to da nisu dostavljene dodatne informacije o sadržaju osam policikličkih aromatskih ugljikovodika u plutu, termoplastičnim elastomerima (TPE) i etilen-propilen-dien gumi (EPDM), predloženo ograničenje policikličkih aromatskih ugljikovodika trebalo bi primjenjivati na bilo koju drugu vrstu materijala za ispunu umjetnih terena kako bi se izbjegao sličan ili veći rizik neodgovarajuće zamjene.

(12) Iz provedbenih razloga, RAC je preporučio da se u vezi s ograničenjem u pogledu granula ili malča stavljenih na tržište za uporabu kao materijal za ispunu terena s umjetnom travom i u rasutom stanju na igralištima ili za sportske namjene zahtijeva posebna oznaka koja se odnosi na jedinstveni broj šarže. Taj broj šarže omogućuje sljedivost materijala do ispitane serije stavljene na tržište. Nadalje, RAC je preporučio da se uključe definicije za granule, malč, materijal za ispunu terena s umjetnom travom te uporabu u rasutom stanju na igralištima i za sportske namjene.

(13) Agencijin Odbor za socioekonomsku analizu (SEAC) donio je 20. rujna 2019. mišljenje ([10]) u kojem je naveo da je predloženo ograničenje, kako ga je izmijenio RAC, najprimjerenija mjera na razini Unije za otklanjanje utvrđenih rizika, uzimajući u obzir njegove socioekonomske koristi i socioekonomske troškove. SEAC je također upozorio na preventivnu prirodu ograničenja.

(14) SEAC se složio da bi dvanaestomjesečna odgoda primjene ograničenja koja je prvotno predložena u dosjeu iz Priloga XV. za razinu koncentracije od 17 mg/kg bila primjerena i za razinu koncentracije od 20 mg/kg kako bi se svim zainteresiranim dionicima omogućilo da poduzmu potrebne mjere usklađivanja.

(15) Forum za razmjenu informacija o provedbi konzultiran je u okviru postupka donošenja mišljenja te su njegove preporuke uzete u obzir.

(16) Agencija je 12. studenoga 2019. Komisiji podnijela mišljenja RAC-a i SEAC-a. Uzimajući u obzir dosje iz Priloga XV. i mišljenja RAC-a i SEAC-a, Komisija smatra da na razini Unije treba otkloniti neprihvatljiv rizik za zdravlje ljudi koji se odnosi na stavljanje na tržište ili uporabu granula ili malča koji sadržavaju policikličke aromatske ugljikovodike kao materijala za ispunu terena s umjetnom travom ili koji se u rasutom stanju stavljaju na tržište ili upotrebljavaju na igralištima ili za sportske namjene. Komisija zaključuje da je ograničenje predloženo u dosjeu iz Priloga XV., s izmjenama koje su predložili RAC i SEAC, najprimjerenija mjera na razini Unije za otklanjanje rizika za zdravlje ljudi te da je njegov socioekonomski učinak ograničen.

(17) Uredba (EZ) br. 1907/2006 ne primjenjuje se na otpad kako je definiran u Direktivi 2008/98/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ([11]). U skladu s tom direktivom, s obzirom na to da nema usklađenih kriterija za prestanak statusa otpada na razini Unije, u svakom pojedinom slučaju država članica ima nadležnost za utvrđivanje jesu li granule i malč koji su dobiveni od ELT-a ili drugih proizvoda na kraju životnog vijeka prestali imati status otpada.

(18) Dionicima bi trebalo dati dovoljno vremena da poduzmu potrebne mjere usklađivanja s predloženim ograničenjem. Primjenu ograničenja stoga bi trebalo odgoditi za dvanaest mjeseci.

(19) Uredbu (EZ) br. 1907/2006 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti.

([9]) https://echa.europa.eu/documents/10162/0a91bee3-3e2d-ea2d-3e33-9c9e7b9e4ec5

([10]) https://echa.europa.eu/documents/10162/53688823-bf28-7db7-b9eb-9807773b2109

([11]) Direktiva 2008/98/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. studenoga 2008. o otpadu i stavljanju izvan snage određenih direktiva (SL L 312, 22.11.2008., str. 3.).

(20) Mjere predviđene ovom Uredbom u skladu su s mišljenjem Odbora uspostavljenog na temelju članka 133. Uredbe (EZ) br. 1907/2006,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Prilog XVII. Uredbi (EZ) br. 1907/2006 izmjenjuje se u skladu s Prilogom ovoj Uredbi.

Članak 2.

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 20. srpnja 2021.

Za Komisiju
Predsjednica
Ursula VON DER LEYEN

PRILOG

U stupcu 2. unosa 50. u Prilogu XVII. Uredbi (EZ) br. 1907/2006 dodaju se sljedeći stavci:

	„9. Granule ili malč ne smiju se stavljati na tržište za uporabu kao materijal za ispunu terena s umjetnom travom ili u rasutom stanju na igralištima ili za sportske namjene ako sadržavaju više od 20 mg/kg (0,002 % masenog udjela) za zbroj svih navedenih policikličkih aromatskih ugljikovodika. 10. Granule ili malč ne smiju se upotrebljavati kao materijal za ispunu terena s umjetnom travom ili u rasutom stanju na igralištima ili za sportske namjene ako sadržavaju više od 20 mg/kg (0,002 % masenog udjela) za zbroj svih navedenih policikličkih aromatskih ugljikovodika. 11. Granule ili malč stavljeni na tržište za uporabu kao materijal za ispunu terena s umjetnom travom ili u rasutom stanju na igralištima ili za sportske namjene označuju se jedinstvenim identifikacijskim brojem šarže. 12. Stavci od 9. do 11. primjenjuju se od 10. kolovoza 2022. 13. Granule ili malč koji se u Uniji upotrebljavaju 9. kolovoza 2022. kao materijal za ispunu terena s umjetnom travom ili u rasutom stanju na igralištima ili za sportske namjene mogu ostati na svom mjestu te se ondje mogu nastaviti upotrebljavati u istu svrhu. 14. Za potrebe stavaka od 9. do 13.: (a) „granule” su smjese krutih čestica u rasponu veličine od 1 do 4 mm, koje su proizvedene od gume ili drugog vulkaniziranog ili polimernog materijala recikliranog ili neobrađenog podrijetla, ili koje su dobivene iz prirodnog izvora; (b) „malč” su smjese krutih čestica u obliku ljuskica, u rasponu veličine od 4 do 130 mm duljine te od 10 do 15 mm širine, koje su proizvedene od gume ili drugog vulkaniziranog ili polimernog materijala recikliranog ili neobrađenog podrijetla, ili koje su dobivene iz prirodnog izvora; (c) „materijal za ispunu terena s umjetnom travom” sastoji se od granula koje se upotrebljavaju u terenima s umjetnom travom radi poboljšanja sportsko-tehničkih svojstava sustava umjetnog travnjaka; (d) „uporaba u rasutom stanju na igralištima ili za sportske namjene” je svaka uporaba granula ili malča u rasutom stanju na igralištima ili za sportske svrhe osim uporabe kao materijala za ispunu terena s umjetnom travom.”